

KARTA KURSU

Nazwa	Bezpieczeństwo ekologiczne
Nazwa w j. ang.	Ecological safety

Koordynator	dr hab. Tomasz Skrzyński, prof. UKEN	Zespół dydaktyczny
		dr hab. Tomasz Skrzyński, prof. UKEN
Punktacja ECTS*	4	dr Karolina Baron

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem kursu jest analityczne i systemowe podejście do problemu bezpieczeństwa ekologicznego poprzez zapoznanie studentów ze współcześnie występującymi rodzajami zagrożeń ekologicznych - ich naturą i konsekwencjami, a także zaznajomienie ich ze środkami rozpoznania, oceny i monitoringu ryzyka ekologicznego, czy strukturą oraz mechanizmami działania systemu zarządzania bezpieczeństwem ekologicznym, a także dostarczenie usystematyzowanej wiedzy na temat metod przeciwdziałania skutkom katastrof naturalnych, czy antropogenicznych oraz konfrontacja z danymi empirycznymi i opisem wybranych kategorii ekologicznych.

Warunki wstępne

Wiedza	Posiada elementarne wiadomości (na poziomie kształcenia obowiązkowego) z zakresu ochrony środowiska i ekologii oraz podstawową wiedzę z obszaru bezpieczeństwa i zarządzania kryzysowego.
Umiejętności	-
Kursy	Wstęp do bezpieczeństwa państwa

Efekty kształcenia

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W 01 - Posiada wiedzę na temat zagrożeń naturalnych oraz antropogenicznych, zna strukturę oraz podstawowe mechanizmy systemu bezpieczeństwa ekologicznego.	K1_W01 K1_W02 K1_W03 K1_W04
	W 02 – Posiada wiedzę dotyczącą instrumentów zarządzania środowiskiem oraz uwarunkowań polityki ekologicznej.	
	W 03 - Posiada wiedzę dotyczącą wyzwań ekologicznych Polski oraz aktualnych trendów i koncepcji w zakresie ochrony i zagrożeń środowiska.	

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	U 01 - Potrafi zidentyfikować czynniki ryzyka ekologicznego, przeprowadzić ocenę prawdopodobieństwa wystąpienia zagrożeń oraz ich konsekwencji dla wybranych elementów ekosystemu.	K1_U01 K1_U02 K1_U03 K1_U04 K1_U05
	U 02 - Potrafi interpretować uzyskane wyniki dotyczące ryzyka ekologicznego i na ich podstawie dobrać właściwe (z uwzględnieniem dostępnych środków) metody reagowania na zagrożenia ekologiczne.	
	U 03 – Potrafi zaprojektować kompleksowy program naprawczy w zakresie bezpieczeństwa ekologicznego danej jednostki terytorialnej.	

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Kompetencje społeczne	K 01 - Wykazuje otwartość i skłonność do dyskusji problemowej oraz aktywnego poszukiwania rozwiązań (również we współpracy), które umożliwiają osiągnięcie założonych celów z zakresu bezpieczeństwa ekologicznego.	K1_K01 K1_K02 K1_K03 K1_K04
	K 02 - Dostrzega potrzebę włączania społeczności do procedury decyzyjnej w procesie komunikacji ryzyka ekologicznego.	
	K 03 - Posiada pogłębioną świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego oraz jest otwarty na innowacyjność w dziedzinie bezpieczeństwa ekologicznego.	

BEZPIECZEŃSTWO NARODOWE – I stopnia

studia stacjonarne

Organizacja												
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach										
		A		K		L		S		P		E
Liczba godzin	30	15										
kolokwium												1

studia niestacjonarne

Organizacja												
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach										
		A		K		L		S		P		E
Liczba godzin	20	10										
kolokwium												1

Opis metod prowadzenia zajęć – studia stacjonarne:

Wykład: wykład z wykorzystaniem środków audiowizualnych (prezentacja w Power Point), dyskusja

Ćwiczenia audytoryjne: dyskusja problemowa, analiza tekstów źródłowych i problemów typu case study.

Opis metod prowadzenia zajęć – studia niestacjonarne:

Wykład: wykład z wykorzystaniem środków audiowizualnych (prezentacja w Power Point), dyskusja

Ćwiczenia audytoryjne: dyskusja problemowa, analiza tekstów źródłowych i problemów typu case study.

Formy sprawdzania efektów kształcenia – studia stacjonarne:

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01							X	X				X	
W02							X	X				X	
U01							X	X				X	

BEZPIECZEŃSTWO NARODOWE – I stopnia

U02							X	X				X	
K01							X	X				X	
K02							X	X				X	

Formy sprawdzania efektów kształcenia – studia niestacjonarne:

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01							X	X				X	
W02							X	X				X	
U01							X	X				X	
U02							X	X				X	
K01							X	X				X	
K02							X	X				X	

Formy sprawdzania efektów kształcenia – studia stacjonarne:

Kryteria oceny	<p>W celu uzyskania zaliczenia student musi uzyskać 24 punkty:</p> <p>Wykład:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktywność podczas zajęć (0-8 punktów) - test (0-15 punktów) - obecność (0-2 punkty) <p>Ćwiczenia audytoryjne (w celu uzyskania zaliczenia student musi uzyskać 10 punktów):</p> <p>frekwencja na zajęciach (0-2 punkty), aktywność na zajęciach (0-5 punktów), prezentacja projektu grupowego (0-15 punktów).</p> <p>Punktacja: dst 24-29; dst+ 30-33; db 34-38; db+ 39-43; bdb 44-47</p>
----------------	---

Uwagi	Wykład: do odwołania w formie zdalnej – na platformie MS Teams.
-------	---

Formy sprawdzania efektów kształcenia– studia niestacjonarne:

Kryteria oceny	<p>W celu uzyskania zaliczenia student musi uzyskać 24 punkty:</p> <p>Wykład:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktywność podczas zajęć (0-8 punktów)
----------------	---

	<p>- test (0-15 punktów) - obecność (0-2 punkty)</p> <p>Ćwiczenia audytoryjne (w celu uzyskania zaliczenia student musi uzyskać 10 punktów): frekwencja na zajęciach (0-2 punkty), aktywność na zajęciach (0-5 punktów), prezentacja projektu grupowego (0-15 punktów).</p> <p>Punktacja: dst 24-29; dst+ 30-33; db 34-38; db+ 39-43; bdb 44-47</p>
--	---

Uwagi	Wykład: do odwołania w formie zdalnej – na platformie MS Teams.
-------	---

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

<p>Wykład:</p> <ol style="list-style-type: none">1/ Bezpieczeństwo ekologiczne – rozważania definicyjne2/ Rodzaje bezpieczeństwa ekologicznego3/ Zakres globalny, regionalny i lokalny bezpieczeństwa ekologicznego4/ Klasyfikacje katastrof naturalnych5/ Trzęsienia ziemi i osuwiska6/ Wybuchy wulkanów7/ Miedzy wichurą a cyklonem. Silne wiatry8/ Zderzenia z asteroidami9/ Powodzie10/ Susze i skrajne temperatury11/ W obliczu zagrożenia katastrofami przemysłowymi i konsekwencjami znacznego zanieczyszczenia wody, powietrza i gleby przez człowieka12/ Gospodarowanie surowcami naturalnymi a bezpieczeństwo ekologiczne

Wykaz literatury podstawowej

<ol style="list-style-type: none">1 Urbanek A., <i>Zagrożenia naturalne w ekologicznej przestrzeni bezpieczeństwa</i>, Uniwersytet Pomorski, Słupsk 20242 Sala K., Kowalska K., Nowak P., <i>Bezpieczeństwo ekologiczne</i>, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego, Kraków, 2019.3 Trzcńska D., Kierzkowska S. J., <i>Bezpieczeństwo ekologiczne w realizacji zadań</i>

publicznych, Difin, Warszawa, 2020.

- 4 *Wybrane problemy bezpieczeństwa: ekologiczny, personalny i społeczno-kulturowy kontekst bezpieczeństwa*, red. Urbanek A., Zbrozczyk D., Wydawnictwo Społeczno-Prawne, Słupsk 2016.

Wykaz literatury uzupełniającej

- 1 Kierzkowska J. S., *Czynniki sfery zewnętrznej wpływające na kształt prawa w zakresie gospodarowania odpadami*, Gdańsk 2018
- 2 Kubiak M., Lipińska-Rzeszutek M., *Współczesne bezpieczeństwo ekologiczne*, Oficyna Wydawnicza ASPRA-JR, Warszawa-Siedlce, 2017.
- 3 Strus D., *Polityka ekologiczna Polski po akcesji do Unii Europejskiej*, Oficyna Wydawnicza ASPRA-JR, Warszawa 2016.
- 4 D. Drzewiecki, *Zagrożenia naturalne w Polsce*, Warszawa 2016
- 5 Książkowski K. M., Pronińska K. M., Sulowska A. E. (red.) *Odnawialne źródła energii w Polsce : wybrane problemy bezpieczeństwa, polityki i administracji*, ELIPSA, Warszawa 2013.
- 6 Panecki T., Marciniak M. (red.), *Zagrożenia niemilitarne bezpieczeństwa Polski na przełomie XX i XXI wieku*, Pułtusk 2015 (III.4, III.5).
- 7 Pietraś M., Wojtaszczyk K. A. (red.) *Polska w systemie bezpieczeństwa międzynarodowego*, ASPRA-JR, Warszawa 2016 (wybrane rozdziały).
- 8 Jarmoszko S., Barszczewski W., *Bezpieczeństwo społeczne w sytuacjach krytycznych*, Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach, Siedlce, 2017.
- 9 Leszczyński, P., Markiewicz, J., Mądry, T., Mierzejewski, M., Ogórek, S., Rybacki, J., *Wpływ zmian klimatu na gospodarkę Polski na przykładzie wybranych miast wojewódzkich*, Working Paper, nr 4, Polski Instytut Ekonomiczny, Warszawa 2023, [.net.pl/wp-content/uploads/2023/10/PIE-Working-42023.pdf](https://www.pie.gov.pl/wp-content/uploads/2023/10/PIE-Working-42023.pdf)
- 10 K. Dębic, *Susza w Czechach: konsekwencje polityczne, gospodarcze i społeczne*, Warszawa 2021
- 11 Gołębiowska A., Prokopowicz D., *Wpływ pandemii koronawirusa SARS-CoV-2 (COVID-19) na bezpieczeństwo ekologiczne i rozwój międzynarodowej polityki środowiskowej*, „Zeszyty Naukowe Szkoły Głównej Służby Pożarniczej” 2021, nr 80.
- 12 Waszewski J., *Geoinżynieria klimatu i geowładza jako wyzwania cywilizacyjne*, „Kwartalnik Bellona” 2023, nr 3.
- 13 Kobołek S., *Ekstremalne zjawiska przyrodnicze. Katastrofy naturalne*, Warszawa 2013
- 14 Wojciechowski T. i in., *Zagrożenia geologiczne w Polsce w 2020 roku*, „Przegląd Geologiczny” 2021, t. 69, nr 5
- 15 Leszczyński M., *Bezpieczeństwo ekologiczne w poszerzonej domenie bezpieczeństwa*, „Nierówności Społeczne a Wzrost Gospodarczy” 2023, nr 74 (2)
- 16 Cygańczuk K., Roguski J., Zielecka M., *Mobilny modułowy system uzdatniania i przechowywania wody pitnej w sytuacjach kryzysowych (powódzie, katastrofy naturalne lub techniczne)*, „Przemysł Chemiczny” 2020, nr 7. DOI: 10.15199/62.2020.7.19
- 17 Rogowski K., *Pożary wielkopowierzchniowe – analiza wstępna*, „Ochrona Ludności i Dziedzictwa Kulturowego” 2024, nr 5 <https://doi.org/10.4467/29563763.OLDK.24.015.21364>

BEZPIECZEŃSTWO NARODOWE – I stopnia

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	30
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	15
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	10
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	5
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	-
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat	25
	Przygotowanie do testu	15
Ogółem bilans czasu pracy		100
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		4

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta) – studia niestacjonarne

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	20
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	10
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	15
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	15
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	-
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	25
	Przygotowanie do testu	15
Ogółem bilans czasu pracy		100
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		4